

HUNGARY

COMMUNICATIONS
COMMUNIST PARTY
LABOR

M.J.
 13 May
 VIII - 6358

A Belföldi Állomási Szállítmányozási és
Fuvarozási Vállalat

SOURCE SALZBURG:

Decorator, 30, from DEBRECEN, border guard from 1945 to October 1948, then common laborer with Pipe Sales Company in BUDAPEST. Escaped on 3 April 1952.

DATE OF OBSERVATION:

Mid-January - Mid-February 1952.

* * *

A "Belföldi Állomási Szállítmányozási és Fuvarozási Vállalat" végzi az egész ország területén a vasuti és közúti szállításokat. Azaza, ez a vállalat veszi át szállításra az állami vállalatoktól az árukat és a MÁV, a TEFU /Teherfuvar/, a SZEPU /Szekérfuvar/ stb. már csak a BELSPED-nek az alvállalkozói. Az áruját elszállítani akaró állami vállalat bejelenti a BELSPED-nek szándékát és az áru mennyiségét. A BELSPED központja azután utasítja egyik illetékes kirendeltségét a szállítmányozás végrehajtására. A kirendeltség "elhozatali parancsot" ad ki írásban a munkásoknak, akik a megadott címre elfuvarozzák az árut. A BELSPED vezetősége az Országos Szállítványozási és Fuvarozási Központ, BUDAPEST, V. Bécsi u 5. sz. alatti palotájában van. A fenti központ tulajdonképpen a BELSPED maga. Vezetőségük is közös. Az OSZFK csak eszményi név, funkciója nincsen, mert a BELSPED-en kívül más vállalat nem tartozik hozzá. A vállalatnak BUDAPEST-en a Nyugati, a Déli, Kelenföldi, Dunaparti, Józsefvárosi és RAKOSPALOTA-ÚJPESTI pályaudvarokon van kirendeltsége. Kisebb részlege állomásozik a BELSPED-nek a kevésbé fontos és forgalmas KISPEST-i vasutállomáson és külön osztálya van a speciális filmszállításnak is.

A BELSPED vezérigazgatója CSUTI István volt rakodómunkás. Pár évvel ezelőtt még a Dunai teherhajókra hordta ő is a bálákat. Mint a BELSPED-nél dolgozó volt munkatársai mondják, örökké elégedetlen ember volt, dolgozni nem szeretett, csak a szája járt állandóan. Természetesen vad kommunista. Amennyire utálta a fizikai munkát végezni, annyira érti a munkások hajszolását. Ő maga nem érintkezik volt szaktársaival, csak a kirendeltségek vezetőit gyűjti minden héten egyszer össze és fenyegeti meg őket úgy, hogy ész nélkül hajszolják azután a beosztottaikat félelmükben.

Az egész vállalat párttitkára RESOPSZKY Géza elvtárs. Értelmiségi. A vállalat vezetősége nem nagyon befolyásolja. A régi munkások szerint, a dolgozókkal nem foglalkozik. A havi egyszeri nagy pártnapon szokott előadást tartani, amiből a munkások rendszerint egy

/more/

HUNGARY
/cont'd/M.J.
13 May
VIII - 6358

szót sem értenek meg.

A dolgozókra veszedelmezt inkább GANZ Sándor az ellenőrzési osztály vezetője jelent. GANZ elvtárs az új kommunista arisztokráciához tartozik. BUDA villanegyedében lakik. Állandóan járja gépkocsijával a kirendeltségeket és ahogy ő mondja: "Körmére nézek a szabotálóknak". Nála már az is szabotálász, ha valakit kegyeret majszolva talál valamelyik kocsi mellett.

2. Branch office in the BUDAPEST West Station.

A BELSPED Nyugati Pályaudvari kirendeltségénél körülbelül 120 állandó alkalmazott dolgozik. A vállalatnak négy raktára van a pályaudvar Váci utcai oldalán, melyből kettő az önálló fuvarlevéllel szállítandó és kettő a gyűjtő és gyorsáruk rendelkezésére áll, egymástól teljesen elkülönítve. A beosztott munkások kapják meg az elhozatali parancsokat. Az áruknak a feladóvállalat telephelyétől a BELSPED raktáráig való szállítására az állandó munkások rendelkezésére a SZEPU /Szekérfuvarozási Vállalat/ és a TEFU /Teherfuvarozási Központ/ küld ki járműveket, autókat egy- és kétlovas kocsikat.

A Nyugati Pályaudvar kirendeltségénél csak két személy játszik fontosabb szerepet. Egyik a kirendeltség vezetője SZABO /fnu/, volt szállítómunkás. Jelentéktelen ember, aki semmihez sem ért, legfeljebb, hogy mennyit lehet emelni és káromkodva szidni a kocsisokat, akik torlódást csinálnak a raktárnál. A másik /NAGY /fnu/ főcsoportvezető, szintén volt szállítómunkás. Ez sem sokat ért a szállítmányozáshoz. NAGY elvtárs osztja el az elhozatali parancsokat, a reggel összegyűlt munkások között. Természetesen elvárásának, jobbanmondva azoknak a munkásoknak kedvez, akikről azt hiszi, hogy kommunisták.

3. Norms, wages, labor system.

A BELSPED-hez a TEFU-tól az új Csepel tehergépkocsik járnak ki. Napi munkanormája egy-egy tehergépkocsinak 175 q. A SZEPU-tól kiküldött egy lovas kocsinak, 60, a kétlovasnak 100 q a napi normája. A teherkocsik normája, a BELSPED munkásainak is alapszabványa. Tehát minden embernek ehhez kell magát tartania, ha meg akar maradni a vállalatnál. Az egylovas kocsikhoz egy, a kétlovas kocsikhoz és a teherautókhoz mindig két-két embert osztanak be. Senki nem jár állandóan ugyanazzal a járművel. A beosztást reggel csinálják meg és itt dől el, ki, mennyit tud aznap keresni.

Az egylovas kocsival kimenő BELSPED munkás q-ként 0.36 forintot, a kétlovas kocsival, vagy teherautóval kimenők pedig 0.28 forintot kapnak.

A norma és a fizetés viszonya azonban így még nem teljes. Indulás előtt megkapják az "elhozatali parancs"-ot, ami mindig meghatározza a súlyt. Tegyük fel, hogy délelőttre két ilyen parancs jut egy munkásnak, vagy egy járműnek, akkor az egy szállításra kikötött normabér, 10 mázsán felül 25 % pótdíjjal töldődik meg. Pl.:

1. tétel: Csáky utcából 10.5 q.
2. tétel: Visegrádi utcából 8.5 q, - akkor a második tétel súlyának díjazása 25 %-kal magasabb. De ha egy helyről hoz a kocsi 25 mázsát,

/more/

HUNGARY
/cont'd/M.J.
13 May
VIII - 6358

akkor csak a normál díjat fizeti a vállalat. Nagy havazás esetén a pótdíj másik 25 %. Ha NAGYBUDAPEST területén kívül kell fuvarozni, akkor 50 % pótdíj van megállapítva.

A butorszállítást azonban nem normára, hanem 2.7 forintos órabérben, teljesítménybérezésre fizeti a vállalat.

A jövedelem tehát változó. Attól függ, hogy milyen messziről, milyen kocsival és mennyi idő alatt tud a munkás megfordulni. A munkások agyon vannak hajszolva, még evésre sem nagyon jut idejük. Nem is nagyon veszik igénybe a vállalat által adott havi 70.- forintos ebédet. Reggeltől estig, étlen-szomjan folyik a lomolás. A kollektív szerződés sok mindent előír. Nagyon keveset teljesít a vállalat. Munkásruhát például nem adnak, sem bakkancsot. Nem kapnak bőrvédőt sem, csak egy rossz viaszosvásznon kötényt. A munkások rongyosak, piszkosak. A kirendeltségnél tisztálkodási lehetőség nincsen.

Az egyetlen kedvezmény, amit a vállalat nyújt, a délelőtti forró tea. Természetesen rum nélkül és csakis hideg időben. Bár ez nagyon jól esik a hidegben dolgozó munkásoknak, mégis csak kevesen tudják igénybevenni, mert ritkán jut rájuk, hogy délelőtt 10 órakor bent legyenek a raktárak környékén.

EVAL.COMMENT:

Existence of BELSPED and OSZFK correct: Activities of CSUTI, RESOFSZKY and GANZ confirmed. No information available on other names. - For relationship between BELSPED and OSZFK, see Item No. 02336/52. For labor system and wages, see Item No. 04703/52, containing other items. However, details of two reports are not in accordance.